

DECIZIE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Victor Gojan,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan
împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea
emiterii actului,

împotriva deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
respins apelul declarat de Victor Gojan și s-a menținut hotărârea din data de
26 septembrie 2017 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni,

c o n s t a t ă:

La data de 14 iulie 2017, Victor Gojan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea
emiterii actului.

În motivarea acțiunii, reclamantul, Victor Gojan a indicat că, prin decizia nr.
01/09 din 27 ianuarie 2017 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind
restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului
raional Briceni, i-a fost refuzată restituirea iazului „De la Odaie”, amplasat în satul
Grimăncăuți, raionul Briceni, confiscat ilegal de la părinții săi.

Reclamantul a menționat că, s-a adresat către Comisia specială pentru
examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma
represiunilor politice a Consiliului raional Briceni la 31 mai 2016, 21 iunie 2016 și
22 septembrie 2016, dar numai la data de 06 martie 2017 a primit decizia de refuz,
indicată supra.

Reclamantul, Victor Gojan a invocat că, nu este de acord cu decizia nr. 01/09
din 27 ianuarie 2017 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind
restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului
raional Briceni, deoarece prin hotărârea din 25 august 2008 a Judecătoriei Bălți, s-a
constatat componența averii confiscate ilegal, de la părinții săi, în care nu era inclus
și iazul „De la Odaie”, amplasat în satul Grimăncăuți, raionul Briceni.

La fel, reclamantul a menționat că, are dreptul la restituirea iazului „De la Odaie” sau a contravalorii acestuia, deoarece este succesorul părinților săi, iar iazul menționat face parte din averea confiscată ilegal de părinții săi.

Reclamantul a invocat că, deși prin decizia nr. 13/12 din 10 decembrie 2004 a Consiliului raional Briceni s-a dispus achitarea contravalorii averii confiscate, prin această decizie nu a fost examinată și restituirea iazului „De la Odaie” sau a contravalorii acestuia.

Reclamantul, Victor Gojan a indicat că, Primăria satului Grimăncăuți, raionul Briceni, cunoscând despre faptul că, el solicită restituirea iazului „De la Odaie”, a încheiat contracte de arendă a iazului respectiv, pe perioade îndelungate, încălcându-i astfel drepturile lui de moștenitor. Iar, solicitările lui Victor Gojan adresate Primăriei satului Grimăncăuți, raionul Briceni de a încheia cu el contracte de arendă a iazului „De la Odaie”, au rămas fără rezolvare, deși reclamantul are dreptul preferențial la arendarea acestui iaz.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și a Legii nr. 1125 din data de 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Prin urmare, reclamantul Victor Gojan a solicitat anularea deciziei nr. 01/09 din 27 ianuarie 2017 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni și obligarea Consiliului raional Briceni să emită decizie, prin care să-i fie restituit iazul „De la Odaie”, amplasat în xxxx, confiscat ilegal de la părinții săi.

Prin hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni s-a respins, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni și Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni, cu privire la anularea deciziei nr. 01/09 din 27 ianuarie 2017 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni și obligarea Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni de a aproba o hotărâre, prin care să-i restituie iazul „De la Odaie”, amplasat în xxxx, confiscat ilegal de la părinții săi.

Prin decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Victor Gojan și s-a menținut hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni, de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din data de 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost expediată participanților la proces la data de 24 mai 2018, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d.112) și a fost recepționată de către recurentul, Victor Gojan la 28 mai 2018, conform trimiterii poștale DS3100044944AS (f.d.115).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că, recursul a fost declarat de Victor Gojan la 20 iunie 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin cererea de recurs, recurentul, Victor Gojan a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii din 26 septembrie 2017 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni și a deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului.

În motivarea cererii de recurs, Victor Gojan a indicat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să o aplice, a apreciat arbitrar probele, iar concluziile instanței de apel contravin circumstanțelor de fapt.

Recurentul a menționat că, prin decizia nr. 01/09 din 27 ianuarie 2017 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni, i-a fost refuzată restituirea iazului „De la Odaie”, amplasat în xxxx, confiscat ilegal de la părinții săi.

Totodată, recurentul, Victor Gojan a indicat că, prin decizia nr. 13/12 din data de 10 decembrie 2009 a Consiliului raional Briceni, a fost confirmat prejudiciul material, ce urma a fi achitat, în urma confiscării averii părinților săi, iar de către Comisia specială pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni, a fost stabilită componența averii confiscate.

Recurentul a invocat că, prin hotărârea din 01 iulie 2010 a Judecătoriei Bălți s-a constatat valoarea averii confiscate la 13 iunie 1941, dar în această valoare nu a fost inclus prețul iazului „De la Odaie”, deși prin hotărârea din 25 august 2008 a Judecătoriei Bălți s-a constatat că, familiei lui Ivan Gojan și a Elenei Gojan i-a aparținut un iaz, confiscat în anul 1941.

Respectiv, recurentul, Victor Gojan a menționat că, are dreptul de a înainta prezenta acțiune, în condițiile în care, în anul 2009, la ședința Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni, nu s-a examinat cererea privind restituirea iazului „De la Odaie”.

Recurentul, Victor Gojan a indicat că, instanța de apel eronat a stabilit că, recurentul a omis termenul de adresare în instanță, or aceasta nu s-a expus asupra faptului că, recurentul, la 31 mai 2016, 21 iunie 2016 și 22 septembrie 2016 a primit răspuns de la președintele raionului Briceni, care de fapt, nu are competența de a examina cererile privind restituirea averii confiscate. Iar, decizia nr. 01/09 din data de 27 ianuarie 2017 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni, prin care i-a fost refuzată restituirea iazului „De la Odaie”, amplasat în xxxx, confiscat ilegal de la părinții săi, a primit-o la data de 06 martie 2017.

Mai mult, recurentul a invocat că, prin cererile prealabile adresate anterior, Consiliului raional Briceni, a solicitat examinarea de către Comisia specială pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni, a cererii privind restituirea iazului „De la Odaie”, amplasat în xxxx, dar prin acele cereri prealabile, nu se contesta refuzul de restituire a acestuia bun, deoarece la momentul adresării acestor cereri prealabile, lipsea un asemenea refuz.

La fel, recurentul, Victor Gojan a menționat că, instanța de apel eronat a conchis că, cererea de chemare în judecată a fost depusă de către Victor Gojan, la 14 iulie 2017, or în încheierea din 25 iulie 2017 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni este indicat expres că, recurentul a depus cerere de chemare în judecată la data de 21 iunie 2017.

Recurentul a indicat că, i-au fost încălcate drepturile sale din momentul depunerii cererii de chemare în judecată, când prin încheierea din 25 iulie 2017 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului, din motiv că, nu a lichidat neajunsurile în termen. Or, recurentul a menționat că a lichidat neajunsurile la 12 iulie 2017, iar încheierea din 25 iulie 2017 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni este neîntemeiată și a fost contestată cu recurs, la Curtea de Apel Bălți.

Recurentul, Victor Gojan a invocat că, fiind succesorul părinților săi, are dreptul la restituirea averii confiscate sau a contravalorii acesteia, dar instanțele ierarhic inferioare nu au examinat fondul cauzei și nu s-au expus asupra temeiniciei pretențiilor înaintate. Astfel, prima instanță a respins cererea de chemare în judecată din motiv că, lipsește cererea prealabilă, iar instanța de apel, a respins cererea de chemare în judecată din motiv că, recurentul a omis termenul de adresare în instanța de judecată.

La data de 22 iunie 2018, Victor Gojan a depus cerere de recurs suplimentară, împotriva deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a înaintat aceleași solicitări și a indicat aceleași motive, specificate în recursul declarat la data de 20 iunie 2018.

La data de 11 iulie 2018, în adresa intimatului, Consiliului raional Briceni a fost expediată copia recursului declarat de către Victor Gojan, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Iar, la 03 august 2018, intimatul, Consiliul raional Briceni a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depuse de către Victor Gojan.

Prin încheierea din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Victor Gojan împotriva deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Victor Gojan, urmează a fi admis, se casează decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată, din următoarele motivele.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată, dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că, la data de 14 iulie 2017, Victor Gojan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului (f.d.1-2).

Prin hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni s-a respins, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni și Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni, cu privire la anularea deciziei nr. 01/09 din 27 ianuarie 2017 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni și obligarea Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni de a aproba o hotărâre, prin care să-i restituie iazul „De la Odaie”, amplasat în xxxx, confiscat ilegal de la părinții săi (f.d.64-69).

Prin decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Victor Gojan și s-a menținut hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni (f.d.106-111).

Respectiv, Colegiul relevă că, prin cererea de chemare în judecată, reclamantul, Victor Gojan a solicitat anularea deciziei nr. 01/09 din 27 ianuarie 2017 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni și obligarea Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni de a aproba o hotărâre, prin care să-i restituie iazul „De la Odaie”, amplasat în xxxx, confiscat ilegal de la părinții săi.

Colegiul relevă că, prima instanță prin hotărârea din 26 septembrie 2017 a respins ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului.

În consolidarea soluției, prima instanță a indicat că, litigiul dedus judecății urma a fi soluționat prin aplicarea Legii contenciosului administrativ nr. 793 din data de 10 februarie 2000.

Colegiul menționează că, instanțele ierarhic inferioare eronat au constatat că, la examinarea prezentei cauze urma a fi aplicată Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, or, obiect al acțiunii constituie despăgubirea solicitată de la stat, în baza Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992.

Prin urmare, Colegiul conchide că, litigiul dedus judecății urma a fi examinat în baza Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din data de 08 decembrie 1992, de instanța de drept comun, în procedură generală, dar nu de instanța de contencios administrativ, precum au concluzionat instanțele ierarhic inferioare.

Respectiv, în asemenea condiții, instanța de recurs indică că, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului, a fost judecată fără aplicarea legii, care urma a fi aplicată, și anume a Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992.

Colegiul indică că, prin hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni s-a respins, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului, iar prin decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Victor Gojan și s-a menținut hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni.

Instanța de recurs, reține că, prescripția extinctivă este termenul, la expirarea căruia în cazul în care acțiunea n-a fost înaintată, se stinge dreptul civil la admiterea acțiunii, dreptul la apărare pe calea acțiunii civile, dreptul la acțiune. Expirarea prescripției extinctive nu duce la încetarea dreptului subiectiv civil încălcat, ci stinge dreptul subiectiv civil la apărarea pe calea acțiunii civile.

Colegiul relevă că, în consolidarea soluției adoptate, instanța de fond a invocat că, reclamantul, Victor Gojan nu a respectat termenul de adresare în instanța de contencios administrativ, prevăzut la art. 17 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Instanța de recurs reiterează că, în litigiul dedus judecății nu urma a fi aplicată Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, respectiv nici termenul de prescripție prevăzut de art. 17 al legii menționate supra, nu urma a fi aplicat.

Or, conform art. 12¹ al Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992 prevede că, cererea de restituire a bunurilor confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie ori de recuperare a valorii acestora se înaintează în decurs de 3 ani de la data înștiințării persoanei supuse represiunilor despre reabilitarea acesteia și se examinează în termen de până la 6 luni din ziua depunerii.

Iar, conform art. 267 alin. (1) Cod civil, prevede că, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Totodată, articolul 2 alin.(1) din Legea nr.186 din 29 iunie 2006 pentru modificarea și completarea Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992 prevede că, cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunilor politice și, ulterior, reabilitați, în privința cărora, la data intrării în vigoare a prezentei legi, a expirat termenul de prescripție pentru depunerea cererii de restituire a bunurilor de care au fost deposedați, se pot adresa comisiilor speciale, cu cererile respective, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Sub incidența prezentei legi nu cad persoanele supuse represiunilor politice și, ulterior, reabilitate care au fost despăgubite până la intrarea în vigoare a prezentei legi. Or, în cazul în care există o decizie a comisiei speciale cu privire la faptul că persoana a fost despăgubită, iar pe parcursul examinării cauzei nu au fost prezentate probe pertinente că decizia comisiei ce vizează restituirea bunurilor, recuperarea valorii acestora sau achitarea compensațiilor a fost executată, prevederile art. 2

alin.(2) din Legea nr.186 din 29 iunie 2006 pentru modificarea și completarea Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992 nu sunt aplicabile.

La fel, instanța de recurs reiterează că, pârâtul prin referința depusă în prima instanță, a solicitat respingerea acțiunii depuse de Victor Gojan, ca fiind neîntemeiată, neinvocând tardivitatea acesteia (f.d.35-36).

Totodată, instanțele ierarhic inferioare eronat au indicat că, reclamantul, Victor Gojan nu a respectat procedura prealabilă prevăzută de Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Or, art. 12¹ al Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992 prevede că decizia comisiei privind restituirea bunurilor, recuperarea valorii acestora sau achitarea compensațiilor poate fi contestată în instanța judecătorească.

Respectiv, instanța de recurs reține că, pentru contestarea în instanța de judecată a deciziei comisiei privind restituirea bunurilor, recuperarea valorii acestora sau achitarea compensațiilor, legiuitorul nu a prevăzut o cale prealabilă de atac.

Mai mult, Colegiul reține că, hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt contradictorii.

Ori, instanța de fond în motivarea hotărârii din 26 septembrie 2017 a indicat că, consideră ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului dar, în dispozitivul hotărârii din 26 septembrie 2017 conchide de a respinge ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni (f.d.66, 69).

Totodată, instanța de apel, în dispozitivul deciziei din 19 aprilie 2018 a indicat că, menține hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni din motiv că nu s-a respectat termenul de adresare în instanța de contencios administrativ, prevăzut la art. 17 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, iar în motivarea deciziei din 19 aprilie 2018 a indicat că, reclamantul Victor Gojan a omis termenul de adresare în instanță, prevăzut de Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs menționează că, instanțele de judecată, trebuie, să emită o hotărâre clară, având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, în temeiul principiului clarității hotărârii judecătorești.

Astfel, instanța de recurs constată că, circumstanțele invocate de reclamantul Victor Gojan, în cererea de chemare în judecată, au rămas fără o apreciere adecvată a instanței de apel, deși, urmau a fi verificate și analizate minuțios, întru soluționarea obiectivă și corectă a litigiului dedus judecătii.

Reieșind din specificul acțiunii deduse judecătii, precum și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, era indispensabil de a examina cauza în fond și de a verifica cerințele formulate în cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului, prin prisma particularităților, instituite de legislația pertinentă litigiului dedus judecătii.

În consecință, instanța de recurs conchide că, instanța de apel, care are atribuții de dezvoltare devolutivă a fondului cazului la judecarea apelului, nu a constatat și elucidat toate aceste circumstanțe, importante pentru soluționarea pricinii în fond, și ca urmare, a pronunțat o soluție neîntemeiată.

Colegiul menționează că art. 20 din Constituția Republicii Moldova prevede că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție, și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară, simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere. Nemoțivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare atrage casarea ei.

Distinct justificărilor expuse supra, instanța de recurs învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61), iar pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din data de 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei).

Astfel, instanța de recurs conchide că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, nu conțin o apreciere convingătoare a tuturor motivelor indicate în cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului, ce ar determina definitiv și incontestabil certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns. Respectiv, instanța de recurs este în imposibilitate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea hotărâri.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze

efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Reiterând, motivele de fapt și de drept, expuse mai sus, statuând că, instanța de apel a soluționat eronat litigiul în cauză, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta respectiva eroare judiciară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de Victor Gojan, se casează decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

La judecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate supra, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale a litigiului dedus judecării.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Victor Gojan.

Se casează decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gojan împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la anularea actului și obligarea emiterii actului, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Valeriu Doagă

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan